

Observatoriulu ese de doue ori in septimana, M. reurea si Sambat'a.

Pretiuulu

pentru Sibiiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu III.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiiu.

Nr. 28.

— Sibiiu, Sambata 5/17 Aprile. —

1880.

Revista politica.

Sibiiu, 16 Aprile st. n. 1880.

In siedinti'a din 13 l. c. a camerei deputatorilor din Vien'a, fiindu la ordinea dilei desbaterea speciale a bugetului si punenduse la votu fondulu de dispositiune, cabinetulu comitelui Taaffe suferi primulu esiecu (pierdere) parlamentara, refudianduse fondulu de dispositiune cu o maioritade de doue voturi.

Tactic'a tadoptata din partea opozitiunei nemtiloru cenralisti, in urm'a conferentiei prealabile tinutu la caval. Ant. Schmerling, au fostu aceea, cá cu ocaziunea votarei bugetului se refudie comitelui Taaffe fondulu de dispositiune, subt cuventu, cá de órece guvernulu actualu nu se bucura de increderea partidei centraliste, ea nu i póte votá fondulu de dispositiune. De si acestu planu alu opozitiunei erá cunoscutu, comitele Taaffe incredienduse prea multu in zelulu partisaniloru sei nu s'au ingrijitu, cá ei se fia presenti la votare in numeru cátu se póte mai completu si asia, se intemplá cá opozitiunea se fia in stare a votá cu o maioritade minima de doue voturi. De órece comitele Taaffe au declaratú din capulu locului, cá votarea fondului de dispositiune nu o considera a fi pentru sine o cestiune de incredere, nici nu póte fi vorba de a se face cestiune de cabinetu.

Cu tóte acestea, opozitiunea nemtiloru centralisti este incantata de triumfulu seu si organele ei publicistice cu „Neue freie Presse“ in frunte, intonedia unu coru victoriosu, cá si candu opozitiunea ar fi castigatu cea mai stralucita victoria parlamentara decisiva. Abstragendu dela acésta victoria prematura, pe care o serbedia press'a opositionala, votulu din 13 l. c. póte servi comitelui Taaffe cá unu Memento fórte semnificativu, cá au sositu momentulu supremu de a isi lamuri situatiunea si a se decide cátu mai curendu, a parasi politic'a sa urmata pana acuma, care nu este nici calda si nici rece, ci se légana intre cele doue extreme ale centralismului si ale federalismului. Ecuivocitatea este politic'a cea mai ingrata si mai periculósa si prin urmare si rea, pentru cá nu satisface nici pe partisanii guvernului si nice nu este in stare a

inpune in modu energicu unei opozitiuni bine disciplinate, care isi urmaresce tint'a sa dupa unu planu bine precisatu. Comitele Taaffe va trebui deci, pentru cá se isi ajunga scopulu seu finalu de a inpacá nationalitatile monarchiei, se se decida a pluti cu tóta iutiéla vaporului printre Scyl'a reactiunei absolutistice si printre Carybdea pseudo-liberalismului centralistu, déca voiesce se ajunga in portulu liberu alu federalismului, care este singur'a si ultim'a garantia a esistentiei acestui imperiu poliglotu.

Prin demissionarea bar. Hoffmann din postulu de ministru comunu alu finantieloru si prin denumirea la acestu postu a d. Szlavi fostu presiedinte alu dietei ungare, siovinismulu magiaru au mai primitu o noua satisfaciune. Subt cuventu, cá in poterea pactului dualisticu trebuie considerata paritatea ambiloru factori contractanti si la inpartirea celoru trei portofoliuri ale ministriloru comuni, reusira a castiga pentru sine portofoliulu finantieloru comune, care cu privire la agendele titulariului nu este alta, decátu o sinecura bine dotata.

In loculu d. Szlavi inaintatu, diet'a unгурésca si-au alesu de presiedinte pe demissionatulu ministru alu comunicatiuniloru d. Pechy, alu carui locu vacantu va servi fara indoiala cá o bine-venita ocaziune de a prinde si inblandi, pe vre unulu din cei mai flamandi opositionali, in mrejele gubernamentale. Dupa votarea bugetului se astépta punerea la ordinea dilei a noului proiectu de lege pentru reformarea, recte magiarisarea instructiunei in gimnasii si in scólele reale. Pana acuma nu s'au auditu nemicu, despre vre unu pasu ce s'ar fi facutu din partea autoritatiloru competente romane, pentru combaterea acelu periculosu proiectu de lege si pentru paralisarea noului atentatu, ce se prepara si contra celoru cincii gimnasii romane, care se mai afla in Transilvani'a.

Cu tóte acestea, nu ne indoimu unu singuru momentu, cá prelatii nostri si puçinii deputati romani opositionali, cari s'au strecuratu in diet'a din B.-Pest'a nu voru lipsi nici de astadata dela postulu loru, pentru cá se apere nationalitatea si esistenti'a aceluor institute de invetiamentu, infintiate si sustnute, nu prin buna-vointi'a guvernului si cu

bani statului, ci cu sudórea si din venitul funduriloru private ale confessiuniloru si din pungile particulariloru.

Superintendentii protestantiloru din Ungari'a si Transilvani'a s'au intrunitu intr'o conferentia la B.-Pest'a si au decisu, a elaborá unu memorandumu protestu in contr'a aceluor decisiuni ale noului proiectu de lege, care ataca dreptulu de proprietate alu instituteloru teologice si pedagogice, ale gimnasiiloru si scóleloru reale protestante, precum si in contr'a ingerentiei ce isi aróga guvernulu unurescu in administrarea fonduriloru bisericesci si scolastice. Acelu protestu va fi inaintatu la dieta, mai'nainte de ce va intrá in desbaterea noului proiectu de lege.

Politic'a esterna este predominata de trei mari evenimente politice care sunt: caderea cabinetului Beaconsfield in Angli'a, dimissiunea principelui de Bismark si periculosulu morbu de care suferé betranulu cancelariu rusescu principele Gortciacoff, a carui mórte se astépta in totu momentulu. Fiacare din aceste trei evenimente apasa greu asupra situatiunei politice a diferiteloru state in parte, si nelinisteste spiritele si agita partidele prin incuragiarea unor'a si descuragearea celorulalti. Nu incapenici o indoiala, cá mórtea principelui Gortciacoff va fi semnalulu unei radicale schimbari, atátu in politic'a interna si esterna a Rusiei, cátu si a celorulalte state europene.

Noulu proiectu de lege despre instructiunea in gimnasii si in scólele reale.

(Urmare.)

§. 30. Candidatii de professura cu diploma voru fi aplicati la inceputu pe timpulu de 1—3 ani numai cá suplenti; implinindu-si chiemarea in acestu timpu intr'unu modu coresponditoriu, voru primi denumirea de professori ordinari. Individi fara diplome voru potea fi aplicati cá suplenti numai in casulu, candu nu se afla candidati esaminati, si atunci inse numai cu conditiune, cá in terminu de doui ani se depuna esamenulu de professoratu, in casu contrariu nu voru potea fi lasati in postulu loru.

§. 31. Numerulu professoriloru ordinari (afara de directoru) in ori-ce gimnasiu séu scóla reala nu póte fi mai micu, de cátu numerulu classelor delu acestu institutu de invetiamentu.

Foisiór'a „Observatoriului“.

Poesii poporale.

(Urmare si fine.)

X.

Janculu si Urbanu.

Frundia verde tulipanu
Bate Janculu cu Urbanu
Voinicii de ei!
Janculu bate pe la munte
Urbanu taia mii si sute
Voinicii de ei!
Janculu bate si padiesce
Urbanu bate de parlesce
Voinicii de ei!
Frundia verde tililie
Urbanu bate câte-o miie
Pe Janculu cine'lu mai tine
Voiniculu de elu?

XI.

La mórtea barbatului.

(Bocire.)

Sociule, tu dragulu meu,
Dara cum te indurasi
De pe mine me lasasi
Cu dragi copilasii tei
Si cu dragi fiutii mei?
Rógate de Ddiu
Cá se traiescu baremu eu,
Se-i scapu de necasulu greu.

O, iubite sotiulu meu,
Cum mai lasatu tu la reu!
Eu noroculu l'am perdutu,
De candu nu te-am mai vediutu,
In pamentu l'am astupatu
Cu jale l'am ingropatu.
O, iubite sotiulu meu,
Pentru bunulu Ddiu!
N'ai facutu atáta bine
Se me chiami tu si pe mine,
Se nu me lasi ganditóre
Dupa tine plangétóre!
De ce stai intre feresti
Cu mine de nu vorbesti?
Da deschideti buzele
Se-ti audu eu vorbele,
C'ai fostu dulce la viétia
Si mai iubitu cu dulcétia.
O, sotiule dragulu meu,
Tie dór' nu ti-a placutu
Ce mosiia ai avutu?
Ai cerutu unu coparsieu
Se-ti traiésca sotiulu reu,
Fára usi fara feresti
Cu mine se nu vorbesti
Cu min' se nu te 'ntelnesti!

XII.

Pe celu delu pe celu colnicu
Cum se plange unu voinicu,
Cá de ce s'au insuratu
Se mai dea cincii zloti de capu.

XIII.

Fóie verde, fóie lata
Nu stá lumea dintr'o féta,
Cá o féta cá si-o flóre
Sta in gradina la sóre.

Si feciorii sunt draci mari
Cá'su copii de gradinari,
Candu ei tuna in gradina
Tóte florile se inchina,
Dar' georgin'a blastemata
Nu se inchina nici odata,
Nici se dá la paru legata,
Ci se dá la ventu s'o bata,
Si se dá la ventu s'o rupa
Cá georgin'a e flóre scumpa.

E I

Pe fati'a ta candida lurescu stelutie doua
Si doua arcuiri negre umbrescu lumin'a loru,
Amorulu strelucesce, cá picaturi de roua
In ochi'ti plini de farmecu, de viétia si de doru.
Unu zimbetu de sperantia pe buz'a ta iubita,
O dulce fericire e scrisa in fati'a ta,
La ea a mea gandire eternu este tintita
Cá-ci te iubescu si suferu... si nu te potu uitá.
Iubescu!.. ah! foculu tainicu ce 'n ochii tei luresce,
Petrun'sau fara mila adencu in peptulu meu;
Nimic'a nu'mi mai place... nimicu nu risipesce
Dorerea ce m'apasa si chinulu ce simtiu eu.
Esti visulu celu mai gingasiu, care 'mi suride 'n nópte,
Esti farmeculu ce 'naltia pe omu spre Creatoru,
Iubit'a ta zimbire, si-a tale scumpe siópte
Inspira 'n alu meu sufletu amoru si é'r' amoru.

(Resboiulu.)

J. Botezu.

§. 32. Macsimulu ôreloru de instructiune pe septemana pentru scolari este (fara ôrele de gimnastica) in clasele inferioare 28, ér' in cele superioare 30 ôre.

§. 33. Esercitiile gimnastice trebuie intocmite in tôte instituttele de invetiamentu astfelu, cá fiacare elevu se participe pe septemana de 4 ori câte o ôra la esercitiu, care trebuie se corespundia etatii si poteriloru sale fizice.

Fiacare scolariu se va instrua, incependu dela class'a 5 pâna la terminarea cursulu intregu de invetiamentu, si in exercitiu de arme (infanteria) si in tragerea la semnu. Esercitiile gimnastice cu acesti scolari se voru tiené de doue ori pe septemana si pe langa acestea esercitiile militare odata.

De aceste esercitiu militare sunt dispensati numai scolarii, cari nu sunt apti trapesce, pe bas'a unei opiniuni medicale.

Armele de lipsa pentru exercitiile militare si tragere la semnu, munitiunea, aparatele de gimnastica si militare le dá statulu gratuitu tuturoru instituteloru de invetiamentu, predandule dirigatorie, pe care ministrulu o va incredintiá cu ingrigirea loru sub responsabilitate, cá acele se remana integre.

Planulu de invetiamentu pentru instructiunea militaria ilu stabileste ministrulu de instructiune in intelegere cu ministrulu pentru apărarea terei.

Tragerea la semnu si celelalte exercitiu militare voru avea locu sub conducerea si priveghierea individiloru, pe cari ministrulu pentru apărarea terei i-au declarat apti pentru acést'a, si déca nu se va aflá unu atare individiu intre invetiatorii institutului, ministrulu de instructiune in intelegere cu ministrulu pentru apărarea terei va incredintiá la cererea directiunii cu instructiunea pe cineva, care va primí dela statulu unu onorariu corespunditoriu pentru ostentá sa.

Si aceste exercitiu militare se voru tiené sub inspectiunea imediata a directiunii dela institutul de invetiamentu.

§. 34. In fiacare classa a gimnasiului séu scólei reale nu potu fi de regula mai multu de 50 scolari.

Unde numerulu scolariiloru in cinci ani dupa olalta trece preste 50, se voru infintiá clase paralele si se voru sporí poterile de invetiamentu conformu §§. 26 si 31. In acést'a privintia dispune in instituttele de statulu si in cele sustienute din fonduri ministrulu de culte si instructiune, dara in instituttele sustienute de ordine monachale este indatoratu ordinulu respectivu, a face dispositiunile de lipsa.

Déca numerulu trece numai cu puçinu preste 50 ministrulu de culte si instructiune pôte recede dela infintiarea unei clase paralele pe temeiuu unui raportu motivatu ce va face in asemenea casu.

§. 35. Edificiile de scóla trebuie zidite in locuri sanetose, uscate si provideute cu sale de invetiamentu, desemnu si gimnastica spatiöse, luminöse si cu ventilatiune in numeru sufficientu si in proportiune cu numerulu scolariiloru.

§. 36. In fiacare scóla de mijlocu se infintiédia pentru professori o biblioteca de specialitate, pentru scolari o biblioteca de lectura si o colectiune, asia cum o cere cualitatea institutului, de obiecte si aparate fizice, chemice, naturale, istorice, geografice si geometrice, mai departe o colectiune de modele de desemnu si gipsu si o sala de gimnastica intocmita cum se cade. Pe fiacare anu va trebú se se întrebuintiedie ôre-care suma pentru sporirea acestoru biblioteci si colectiuni.

§. 37. In gimnasii si scólele reale se voru tiené la finea fiacarui anu scolasticu esamene publice. Elevii cari au absolvatu class'a a opta, depunu pe langa esamenulu de classa si unu esamenu de maturitate; in acést'a privintia dispune sectiunea IV.

§. 38. Timpulu anualu de studiu, socotindu-se si dilele de serbatóre si ferii intercalate, numera la 10 luni. Feriile se voru tiené in lunile Julie si Augustu.

(Va urmá.)

Romania.

(Inmormentarea generalului Maghieru.)

Éta discursulu rostitu de d. G. Chitiu in biseric'a sf. George cu ocasiunea ceremoniei religiöse a inmormentarii regretatului generalu Maghieru:

Prea santi parinti,
Domnii mei!

Inca o figura ilustra dispare astadi din mijloculu nostru, din sinulu parlamentului romanu, de pe scen'a politica a terei nôstre.

Generalulu Maghieru nu mai este!

Elu a plecatu pentru totdeauna din acést'a lume trecetóre, cá se reintre in sinulu eternitatii, alu infinitului.

Fi-va ôre acést'a durerösa despartire a omului de totu ce a iubit, de totu ce a creatu, de totu ce si-a insusitu prin lupte si fatige, in acést'a cruda viétia, efectulu unui verdictu inexorabilu — fatalu alu unui geniu destructoru, séu este rezultatulu, desnodamentulu firescu alu luptei continue si inversiunate dintre spiritulu si materia, dintre viciu si virtute, dintre visu si realitate?

Nu scimu. Déra ceea ce cu totii simtimu, ceea ce cu totii credemu, scimu, chiar' prin cea mai íntima a nôstra convictiune, este: cá spiritulu, ide'a, principiulu, virtutea nu potu fi prad'a neantului, nu potu fi distruse nici anihilate; ci din contra, ele traiescu, si traiescu in perpetuitate, producându si ingenerandu myriade si miliöne de alte idei, de alte spirite, principie si virtuti.

O lume ideala! patria creata de cugetarea cea neadormita si eternu veghietóre a omenirii, conceptiune sublîma a ratiunii si a geniului lui Platone, a lui Socrate si a lui Christu, tu nu esti, tu nu poti fi numai o copilarésca ilusiune, o amagitóre fantasmagoria; nu! tu esti, tu trebuie se fi o adeverata realitate.

Déra tacere! Éta umbr'a Cavalerului olteanu, care planandu de asupra acestui momentu reapare inaintea ochiloru mintii nôstre desteptate; ea pare cá stá se vorbésca, se respunda acelora, cari s'aru mai potea indoui.

Vorbescé omu-legenda — erou-epopea!

Auditi! . . .

Este elu — alesulu între alesi, junele bravu între cei bravi, care la 1821, nenumrandu de câtu 20 de primaveri, aprinsu de strigatulu patrioticu alu lui Tudoru Vladimirescu, incinge virginal'a spada si, in capulu unei cete de panduri — de voinici cá si densulu, maresce legiunea Eroului, care insurge tier'a cá se sfarime jugulu coruptoru, jugulu rusinosu alu Fanarului.

La 1828, inspiratu de aceleasi idei si sentimente nationale, cu bratiulu si peptulu otelitu prin foculu insurectiunii, totu in fruntea panduriloru sei, ia parte strelucita la victori'a dela Bailesti, in Romania mica, unde, prin neintelegerea comandai „na zat“ inapoi, retragere! Romanii crediendu cá li se comanda „la satu“ si dandu asaltu intariloru turcesci, isbutescu a pune pe tuga o ostire de diece ori mai numerosa de câtu cea russo-romana.

De aci, din batalia in batalia, din victoria in victoria, capitanulu romanu ajunge cu cetasiu sei inaintea Plevnei, si cá printr'unu instinctu profeticu, impreuna cu Solomonu si alti frati romani de arme, arata calea pe care, preste o jumetate de secolu, armat'a romana, cu Domnulu ei in capu, va urma-o vitejesce pentru glori'a si independintia Romaniei!

Doue diecimi de ani trecura apoi din viétia natiunii; ani de lupte, de sperantie, de sfortiaru si de labóre necurmata; si, candu suflarea cea invietóre a libertatii din Occidentu reincaldiesce si incinde animile june ale patriotiloru romani; candu Romania scóte unu suspinu si unu tipetu din peptulu ei apasatu pentru Libertate si Nationalitate, Maghieru, parasindu tog'a civila a boierului, reincinge din nou spad'a sa inca fume-ganda de sangele resbelului independintiei si devine indata bratiulu si scutulu puternicu alu revolutiunii nationale din 1848.

La apelulu seu patrioticu diece mii de Olteni se punu sub comand'a generalului loru in Tabar'a lui Traianu, din judetiulu Velcea.

Doue armate puternice navalescu atunci in tíera si amendoue somédia pe generalulu revolutiunii a se supune. Elu le respunde cu antica mandria romana: „Déca inamicii nostri sunt indouiti, si spad'a mea are doue taisuri.“

Dara vai! politic'a si diplomati'a straina reusiescu la gubernulu celu inpusu terei, si ostirea este congediata, si Maghierulu pléca in esiliu!

O! cine ar potea descrie dorerea si deseperarea aceluor bravi osteni cari, cu tóta immens'a incredere ce aveau in patriotismulu si in viteji'a generalului loru, se indignara, se revoltara chiaru si sfaramindu'si armele in mania radicau pumnii cátra ceru blastemandu pe aceia, cari nu'i lasau a'si versá sangele pentru apărarea patriei ingenuchiate!

Romania, Romania! numai cei cari au vedutu; numai cei cari au intielesu si au admiratu asemenea momente de santa nebunia a filoru tei osteni, numai aceia au recunoscutu in tine pe fiic'a Romei eterne, numai aceia potu avea credintia in nesecabil'a ta virtute.

Legionari rebeli ai taberei din campi'a lui Traianu, Pompieri eroi din Délulu Spirei, voi ne-ati incredintiatu mai anteu de ce este si ce pôte fi capabila natiunea romana!

Maghieru pléca déra in esiliu, iuse ia cu densulu santulu tabernaculu in care érá depusa Constitutiunea proclamata pe campulu libertatii, Constitutiunea pe care jurase si pe care o aperase in mai multe lupte contra reactiunii.

De atunci si pâna in ultimulu seu momentu niciodata elu n'a mintitu principiiloru sante ale nationalitatii si ale libertatii.

De atunci si pâna ieri, elu n'a incetatu unu momentu de a luptá pacnicu si perseverentu pentru dreptate, pentru libertate si progressu. Tóta dorinti'a sa, tóta ambiitiunea sa cea mai ardenta érá aceea d'a servi in veri-ce ocasiune cá soldatu credinciosu patriei si partidului nationalu, caroru se devotase fara reserva, fara cugetari ascunse.

Spiritu activu, vointia energica, caracteru perseverinte si infatigabilu, pareá cá este creatu numai pentru lupta, pentru actiune, pentru viétia viaa; si, cu tóta gravitatea morbului ce se incubase in sinu-i in celu din urma timpu, cu tóta sarcin'a aniloru, unui octogenaru, cine din d-vóstra nu-si aduce aminte de gesturile-i sprintene, de statur'a sa cea drépta, de mantínerea-i barbatésca?

Pareá cá vedemu inainte-ne muntele celu verde alu Gorjului, sfidandu nuorii cu crestetulu seu albitu de ninsóre.

Inse éta: acestu munte maretiu si frumosu continea in intraliele sale unu vulcanu ardietoru — o flacara care consuma neincetatu coperementulu seu umanu.

O sguduitura teribila, unu cutremuru de o secunda si flacar'a interna a isbucnit si isbucnindu, a prefacutu in tierana acestu capu de opera alu naturei!

Omulu dispare, pulbere suflata de venturi — nici se mai cunósce loculu seu!

Esi déra, flacara degagiata de ori-ce legaturi mortale! Insufletiesce-te spiritu-cugetare, schintea esita din scaparea fortieloru creatrice, reintra in focariulu de unde te ai deslipitu, dupa ce ai stralucitu cu potere spatiulu unei clipiri de ochiu.

Dute umbra fericita, umbra neuitata! Calea ta, este calea nemuririi si a eternitatii. Unu coru de angeri te astépta la portile empireei ceresci, cá-ci justiti'a nationala ti-a insemnatu loculu la drépt'a Domnului Tudoru Vladimirescu, alu carui vrednicu urmasiu ai fostu.

Sufetele panduriloru si ale dorobantiloru morti pentru patria si libertate te saluta dejá cu respectu, cá pe demnulu loru capitanu.

Éra noue, lasa-ne scump'a si pretió'sa ta suvenire. Fiii filoru nostri, generatiunile viitóre voru aflá in reamintirea virtutiloru cetatienesci cu care te-ai ilustratu unu nobilu sufletu si unu mare caracteru, pe care admirandu-lu, se voru sili a ilu imitá.

Éra fiulu teu, junele oșteanu Maghieru, care dejá a calcatu in urmele pasiloru tei de vitejia, te va avea pururea inaintea mintei sale, si, cá puiulu vulturulu din Carpati, va cautá se atinga inaltimele strabatute de iubitulu seu parinte.

Inca odata déra, in numele Adunarii nationale, salutare piösa si plina de respectu si de veneratiune, umbra marétia a Cavalerului Olteniei!

Eterna fia-ti memori'a! („Romanulu.“)

Corespondentie particulare ale „Observatoriului“.

— Sibiiu, 16 Aprilie st. n. 1880.*)

„Mai multi.“

Déca (?) acei: „Mai multi“, cu datulu Brasiovu 19/13 1880 dela pagin'a 107 a acestui jurnal, au ascultat prelegerea mea despre: „Schitie si obede din Blasiu,“ si rezultatulu primei ascultari a produsu sentimentele ce le esprima in corespondintia loru, atunci, me vediu necesitatu a deschide pentru individi de atare capacitate unu ciclu separat de prelegeri publice asupr'a aceleasi teme. Prelegerile voru fi gratis si cá se aiba rezultatulu doritu le voui tiené loco Sibiiu din 2—8 Maiu n. adeca in septaman'a cea luminata.

Respunsulu meritoriu la corespondintia celoru: „Mai multi,“ mi'lu rezervu pâna la publicarea prelegeriloru mele humoristice prin tipariu. Pana atunci asiguru pe cetitorii acestui jurnal, si pe totu ce nu e inca petrificatu in confessiune, cá prelegerea mea e absolutu curatita de noroiulu in care scormonescu acei: „Mai multi.“

Provocu pe acei: „Mai multi“ la dovada, prin publicarea numelu loru, cá au ascultat prelegerea mea, — nu cá i-a intielesu tendintia — si dovédindu-mi, le promitu, cá me taraiu din Sibiiu pâna la Blasiu in genunchi si rogu pe totu ce esista in Blasiu pâna la celu din urma tipèu de ertare. Pana atunci . . . etcetera . . .

Éra in câtu privesce not'a facuta, me simtiu indreptatitu a afirmá, cá de candu a venitu Dumnedieu la cunoscintia, cá esista uniti n'a aperatu nimenia interesele Blasiului cu atáta caldura cá mine in prelegerea mea despre „Schitie si obede din Blasiu.“

Popa.

— Din dieces'a Lugosiului.

Stimate domnule Redactoru! N'amu creditu celoru publicate in diariulu d-vóstra Nr. 7 despre unele cause neplacute ale diecesei Lugosiului, cu atáta mai

*) Dandu locu si acestei replici, credemu a fi satisfacutu pe deplinu reciprocitatii si declaramu totu odata, cá, in câtu ne privesce pe noi consideramu incidentulu acest'a cá terminatu cu atata. Red. Obs.

mare intristare a  nimei sum silitu acuma a constată, că una parte din cele acolo atinse si referitoare la parochia gr. cat. a Lugosiului spre nu pu ina indignare a clerului in rezultatul si implinita. Cualificatiunea, serviciul public diecesanu, clerulu mai meritatu  rasi e delaturatu.

In anul 1870 parochia centrala gr. cat. din Lugosiu prin arbitriulu reposatulu in Dlu Episcopu Ioanu candva Olteanu pe cont'a puținului cleru mai calificatu, si contr'a vointiei Consistoriului s'a complenitu cu unu moralistu, care apoi in 1879 scie Dumnedieu cum deveni canonicu. In 1880 spre mirarea tuturor,  rasi cu preterarea clerului mai destinsu, precum se dice (?) nu f ra tóta voi'a Consistoriului, acea parochia s'a complenitu cu unu preotu tineru aba de 5 ani in diecesa, f ra serviciu si meritu pentru diecesa.

E dreptu c  vestea ajunsa si pe la noi ar vrea se scia, c  acésta denumire facuta la propunerea Consistoriului din partea  rariului ar fi facutu sange reu si in centru, parte că aceea s'ar fi intemplat contra vointiei episcopului diecesanu, parte pentruc  cu delaturarea candidarei consistoriale si denumirea celui in loculu alu 3-lea propusu, acelu V. Consistoriu s'ar simti in c tu-va atinsu in auctoritatea sa.

Dar' rogu-ve ce se dica clerulu? clerulu mai meritatu in diecesa? si prin acésta denumire delaturatu si batjocorit, d ra in parte bunicica chiaru nu f ra vointa Consistoriului? D ra se mai rabde — cum e dicala?

C tu scimu si a strabatutu si pe la noi, acele mai că nu ne-aru lasă in indoie la, c  celu denumitu cu preterarea propunerei consistoriale Simeonu Tamasiu economu (?) episcopescu, dieu pe căi strimbe ar fi ajunsu nu la St'a Vinerea, ci chiaru in beneficiulu parochialu alu Lugosiului. Fatia de acést'a dicemu: caracterulu de preotu romanu ne dictedia a despretiu intrigele si mijlocirile venite dela straini, care in ultim'a linie tntescu spre calcarea auctoritatii clerului romanu si apoi de regula se resbuna amaru.

Se ni-se ierte inse a intreb ,  re p te-se tóta strembatata se se arunce numai pe efectulu causei, f ra a cerc  ca u s'a? De si despretiuimu modulu efectului castigatu, dar' nu cutediamu a atribui t te aceluia; c ndu cu noi scie tóta dieces'a, c  multi dintre preoti si protopopi meritati recusera dupa parochia din cestiuene. Si in fati'a acestora, de si trebuie se damu deschilinitu respectu celui loco primo propusu, care pentru serviciile sale indelungate in administratiunea diecesei beneficiu mai destinsu ar merită, ne vine totusi a intreb   re membrii V. Consistoriu episcopescu nu au avutu si alti destui recurenti meritati, teologi déca vréu dela Pest'a si Vien'a, protopopi? si déca asia, cum s'a potutu intempl  c  acesti'a se fia delaturati? s u nu a sciutu s. Consistoriu, c  Patronulu p te se denum ca pe ori si care dintre cei 3 propusi? Credemu c  t te aceste le-au sciutu membrii consistoriali din centru mai bine de c tu noi, si c ndu cugetam la procedur'a observata in acésta cauza ne vine se ne intrebam, déca nu stam  ra fatia cu favoruri se nu dicu intrigi personale?

Se nu se caieasca cei dela c rm'a diecesei, c  ni se pare că Patronulu a urnatu numai exemplulu membrilor s. Consistoriu. Acum'a c  procedur'a se fia incoronata (?) faca din parochu urmatoriu predecessoriului aceluia.

Cine apoi simte mai tare de c tu clerulu curalu c ndu se bantue auctoritatea consistoriala? Cainti'a acést'a fatia cu caus'a Lugosiului ni-se pare zadarnica.  re nu are, nu a avutu am na s. Consistoriu dreptulu, poterea si infuinti'a pentru aperarea auctoritatii sale, ori d ra aceste din politica inalta se sfiesce ale intrebuinti, s u nu e sprignitu de cei chiamati? Aici e si clerulu curalu, fia numai chiamatu in sinode c  se-si spuna dorinti'a si jalb'a sa, se se c ra dela densulu, nu numai sarcine, ci si votulu seu fia in destulu respectatu si nu ne indoimu nici unu minutu, că va si sc  se se espuna pentru vadi'a si auctoritatea sa si a scaunului episcopescu, si atunci se voru ciont  d ra si caile la intrigi.

Fatia de caus'a canonicatului spunemu, c  si noi amu intielesu despre unele amenintari necualificabile esite dela o gura mare si fala g la. Spre miciorarea unoru atari amenintari, credemu a spune dorinti'a clerului, c  interessulu diecesei poftesce, că cei chiamati chiaru in complinirea stalului canonicalu pentru totudeun'a se se lapede de principiulu dualismului pâna aci p te observatu anume: de ardelenu si banatianu, celibe s u insuratu, caruntu s u tineru, c -ci acést'a samena ura intre fiii unei si aceleiasi diecese si neindestulire basata. Principiulu supremu se fia calificatiunea, caracteru nepatatu, serviciu publicu diecesanu adeveratu, c -ci aceste merita respectare.

Fia cele de pâna aci de invetiu pentru respectarea dreptatii. Altii.

Sciri diverse.

— (Necrologu.) Maria Hatosiu c  socia, Clemente Hossu c  fiu, Joanu Hossu preotu in Glodu c  frate, Alesandru preotu c  nepotu, Maria Hossu maritata Antoniu Nemesiu preot sa c  nep ta, Flore Hatosiu c  afine si in numele numerosilor consangeni anuncia, c 

Clemente Hossu,

fostu jude singulariu in Olperetu, proprietariu si membru ordinariu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu etc. in 7 l. c. in etate de 70 ani a repaosatu in Glodu, unde in 9 l. c. s'a si astrucatu asistandu unu publicu numerosu.

Reposatulu au fostu unu romanu adeveratu, jude dreptu si omu filantropicu si poporalu.

Fia-i tierin'a usi ra si amentirea eterna!

— (List'a Nr. 14) a contribuitorilor incurse la comitetulu subsemnatu in folosulu inundatorilor.*)

Transportulu totalulu din List'a Nr. 13 publicata in Nr. 27 a. c. alu „Observatoriulu“ . fl. 2448.85 cr.

Dela comitetulu reuniunei romane de cantari din Sibiu c  venitulu jumetate alu petrecerei cu dantiu din 13 Martiu a. c. fl. 45.— cr.

Prin dlu Romulu de Crainicu parochu in Dobr'a, c  rezultatulu unei colecte in parochia Dobr'a . . fl. 12.50 cr.

Prin dlu Desideriu Borbol'a avocatulu in Lipov'a dela urmatorii: Desideriu Borbol'a 2 fl., D. Cismasiu 1 fl., D. P. Simonu 1 fl., A. Ciordanu 1 fl., T. Talosi 20 cr., I. Marcoviciu 50 cr., Gr. Lazaroviciu 50 cr., B. Singer 50 cr., L. Ciceiu 1 fl., M. Gross 20 cr., S. Messer 20 cr., I. Glatz 20 cr., E. Lazaru 50 cr., G. Fagarasiu 2 fl., Rozinsky G. 1 fl., L. Panaiotu 1 fl., A. Hagycis 50 cr., M. Sandoru 1 fl., M. Weiss 30 cr., Dr. A. Weiss 30 cr., Ig. Ledermann 20 cr., G. Barna 50 cr., A. Folcz 20 cr., K. Kris 50 cr., J. Ratiu 1 fl., M. Haszler 1 fl., E. Covaciciu 50 cr., G. D lle 50 cr., I. Nagy 1 fl., N. Sierbanu 1 fl., N. N. 30 cr., Dr. Wanner et Gusti 1 fl., D. Onu 30 cr., G. Jancoviciu 50 cr., F. Ringeisz 50 cr., J. Nedelcu 10 cr., sum'a fl. 24.— cr.

Prin a celasiu dela dd: J. Tuducescu 1 fl., Cr. Ghinchiciu 1 fl., A. Daliciu 30 cr., J. Ardeleanu 50 cr., C. Craciunu 50 cr., G. Maleiu 2 fl., J. Micu 30 cr., N. Capruceanu 30 cr., V. Munteanu 1 fl., N. Munteanu 1 fl., M. Munteanu 50 cr., R. Bichiceanu 30 cr., A. Popoviciu 20 cr., Fl. Bugi 30 cr., Sima Mircu 10 cr., D. Munteanu 30 cr., N. Rotariu 40 cr., T. Munteanu 20 cr., N. Rosiu 10 cr., D. Cismasiu 50 cr., St. Dragea 1 fl., J. Vuculescu 50 cr., J. Suci 50 cr., scolarii din class'a mare 40 cr., sum'a fl. 13.20 cr.

Prin a celasiu dela dd: I. Schauer 50 cr., A. Micu 1 fl., S. Martinoviciu 30 cr., A. Folcz 20 cr., D. Klaubez 20 cr., Graef Balint 20 cr., I. L derman 20 cr., N. Niederlander 20 cr., N. Milosiu 50 cr., S. Micu 50 cr., B. Weiszin 1 fl., M. Temmer 50 cr., L. Braun 1 fl., F. Patruban 20 cr., N. Jellinek 30 cr., fratii Singer 20 cr., I. Gross 50 cr., N. Chern 50 cr., Hirschmann 60 cr., B. S. 1 fl., G. Misiciu 1 fl., A. Weiss 50 cr., sum'a fl. 11.10 cr.

Prin a celasiu dela dd: Mihaiu Vasiciu 40 cr., T. Georgieviciu 20 cr., C. Popoviciu 50 cr., D. Istvan 20 cr., St. Hodejen 30 cr., A. Popoviciu 20 cr., sum'a fl. 1.80 cr.

Totalu cu diu'a de astadi fl. 2556.45 cr. Sibiu, 13 Aprilie 1880.

Comitetulu centralu pentru ajutoarea inundatorilor.

— (Revolta.) In comun'a Varadi'a de susu, in care s'au executatu comassarea, s'au intemplat unu conflictu sangerosu. Unu economu din acea localitate, anume Citron voi  se lase a se ar  acea parte din loculu de pasiune comuna, care i se daduse lui, au fostu opritu a o face, prin locuitorii acelei comune. Esindu la fati'a locului si c tiva gendarmi chiamati in ajutoru, li s'au opusu si acestora cu at ta energia, in c tu gendarmii s'au vediutu necessitati a face intrebuintiare de arm'a loru cu focu, omorndu pe unulu din locuitori,  ra pe alti 17 i-au ranitu greu. Din caus'a acestui incidentu s'au tramisu dela Alb'a-Jul'i a o compania de soldati din regimentulu de infant. Nr. 50, pentru că se restabil ca ordinea.

— (C tu au costatu ultimele alegeri liberale din Angli'a?) Cifr'a acelei sume se urca la 20 mili ne florini. La fondulu de alegere alu liberalilor au contribuitu lordulu Roseberry, sociulu d-nei Hanna Rothschild sum'a de 600.000 fl., lordulu Derby 300.000 fl. si fabricantulu Morley 100.000 fl.

Bibliografia.

In septamanile din urma ne au mai venitu urmatoarele publicatiuni:

*) Cuitarile sumelor tramise la acestu comitetu voru urmă prin publicare in diariile de aici „Observatoriulu“ si „Telegrafulu romanu“. La cerere inse, sumele se voru cuit  si separatu.

— A si tea adunare generala ordinara a institutulu de creditu si economii „Albin'a“ tienuta la Sibiu in 19 Martiu 1880. Sibiu 1880.

— Statute pentru regularea trebiloru invetiamentului elementariu in scólele diecesei Lugosiului. Lugosiu 1880.

— Ratecirile lui Odysseu, poema epico-traditionaria in 15 canturi dupa Homeru, traduse in versuri de Simeonu P. Simonu studinte gimnasiale. Blasiu 1880. Pretiulu 50 cr.

— Statutele generali ale clubului profesionale si statutele speciali ale asociatiunii economice a clubului professorale din Craiova. Craiova 1880.

— Au aparutu de sub pressa sub editur'a societatii „Romani'a juna“ doue piesse musicale de compositorulu romanu dl. C. G. Porumbescu, anume: „Zin'a Dunarei“ Polca-mazur, dedicata patroneselor balului romanu din Vien'a, si valsulu „Camelie“ (ambele pentru piano), cari piesse au fostu executate cu multu efectulu mentionatulu balu din anul acesta de capel'a dlui Ed. Strauss. Ambele piesse se afla de vendiare la societatea „Romani'a juna“ in Vien'a (I. Sonnenfelsgasse Nr. 1) precum si la depositele mai insemnate de musicale. Pretiulu unui esemplaru: Valsulu 1 fl. v. a. (2 franci 20 bani) si Polca 50 cr. v. a. (1 frc. 20 bani). O parte din venitulu curatu este destinatulu pentru fondulu societatii „Romani'a juna“.

Este de asteptatu, că aceste noue compositiuni romanesci, cari au fostu fórte bine primite de publiculu din Vien'a, se voru bucură si de atentiunea publicului romanu si nu voru lipsi in cercurile amatorilor de musica, cu at tu mai multu c  laudabil'a intreprindere a junelui artistu romanu merita a fi incuragiata si a se bucură de sprignulu nostru.

— Primulu balu, polca mazurca pentru piano de Ersilia Nic ra Op. I. Proprietatea aut rei. Venitulu intregu este destinatulu pentru infintiarea unui coru vocalu romanescu in Aradu. Pretiulu 60 cr. (1 fr. 50 b.) Ac sta dragalasia compositiune se afla de vendiare la aut rea in Aradu.

— Lyr'a romana, f ia musicala si literaria apare de patru ori pe luna in Bucuresci. Sumariulu Nr. 14 este urmatoriu:

Teestu: Originea teatrului nationalu de T. Burada. — Primele notiuni asupra unei orchestre. — Hamlet, tragedie de Shakespeare. — Notitie diferite.

Musica: Visulu meu, romantia pentru voci si piano.

— „Sc l'a romana“, f ia pedagogica pentru inaintarea causei scolare la romani, au reaparutu in Naseudu in 1 Aprile 1880 subt redactiunea si editur'a d-nilor: Max. Popu, prof. gimn. in Naseudu si Vasile Petri, prof. preparandialu emerit.

— Fratilia intru dreptate este numele organului macedo-romanu edatu de d. V. A. Urechie. Ac sta f ie are se fia „Gazet'a Romaniloru de peste Balcani“, si va esi odata pe septemana. Dreptu motto organulu p rta: „Pace cu toti conlocuitorii pe calea respectarei dreptatiloru reciproce“ in drept'a;  ra in stang'a: „Lumina, Nationalitate, Legalitate.“ Fóia se publica in dialectulu macedo-romau, si in limb'a gr ca.

Limb'a biseric sa.

In fiacare din obiectele ce se presinta simtiuriloru n stre este o substantia si o forma. Substanti'a, form'a sunt doue principii, doue cause din cari resulta corpulu. In universulu intregu, form'a j ca unu mare rol.

Ce-ar fi lumea fara form'a variata a at toru obiecte ce vedemu intrens?

Ce a fostu pe c tu au duratu cataclismele universali: o monotonia immensa, unu haosu spaimentatoriu.

De n'ar fi form'a, amu avea  re idea despre frumosu s u formosulu in ordinea fisica si in cea morala?

At tu de multu form'a a inpressionatu pe omu, at tu de multu elu i-a pretiuitu utilitatea, in c tu a simtitu nevoie se dea diverse forme insusi obiectelor abstracte, insusi cugetariloru sale.

In psihologia, in logica, in estetica, in metafisica, form'a a primitu o multime de acceptiuni figurate.

In sciintie, in arte, in industria in t te ramurile activitatii omenesci, form'a are unu rang insemnatu.

In jurisprudentia, se dă formei o inportantia at tu de mare, in c tu in unele casuri cineva isi perde processulu numai pentru că n'a implinitu formele prescise de lege; ceea ce a datu nascere axiomei: *Form'a perde fondulu.*

In teologia, avemu form'a santelor mistere. Cuvintele *Bot za-se robulu lui Dumnedieu*, etc. sunt form'a santului botezu; ap'a si untulu de lemn sunt materi.

Od rele templeloru religi se, vestmintele sacerdotali nu sunt de c tu o forma multipla a cultulu publicu, forma pe căre santii parinti ai bisericei au aflat'o necessaria pentru splendórea, pentru prestigiulu religiunei in scopulu de a intari in credinciosi sentimentulu religiosu.

Cantarile bisericesci, cu diversele loru melodii regulate prin tipicu si dupa principiile teoretice

ale muzicii, aceste imne, care împreună cu decorul stabilit pentru efectuarea oficiului divin, constituie partea poetică a cultului; cântările și rugăciunile, ce sunt ele de cătu o formă a manifestării sentimentelor de omagiu și de adorare din partea credincioșilor către celălalt și către sântii săi.

Din cele ce precedu, vedem că, nu numai mirenii în cercurile activității lor profane, ci și sântii dascăli ai bisericii, cari s'au ocupat de organizarea cultului publice creștinu, au dat o mare importanță formei. Ei au regulat-o în privința practicei până în cele mai mici detalii ale sale că se plăca, se impresionedie, se înpuca simțurilor, și astfel se făca pe omu a-si înalță cugetările și anim'a din sfer'a pământesca către regiunile ceresci, se'lu puna în comunicațiune cu divinitatea pentru fericirea lui aci jos și pentru mântuirea sa în vieti'a viitoare.

Limb'a, stilulu, modulu de a ne exprima își au și ele formele lor; la popoli culti ele sunt regulate prin legi derivate din natur'a limbii și după legile armoniei, și sunt conservate, perfectionate de geniulu nationalu. Formele limbii, ale stilului ne plăcu, ne atragu cu atât mai mult spre a ascultă pe cineva, séu a-i ceti scrierea, cu cât ele sunt mai corecte, mai elegante, mai perfecte séu mai aproape de perfecțiune. Din contra, cându unu scriitoriu, unu oratoru, se exprima într'o limbă stricată, într'unu stilu înjosit, ideile, cugetările sale, fia câtu de înalte, își perdu farmeculu, perdu din influența ce aru poté exercita asupra lectorilor séu auditorilor săi. Fondulu perde multe cându form'a nu este în armonia cu densulu.

„Intr'unu cuventu, fără limbă celălalt mai faimosu autoru, Dica cine ori ce a dice, e celălalt mai prostu scriitoriu.”

(Eliade R. — Poemă didactică după Boileau și Horatiu).

În oficiulu divin, limb'a este de o utilitate incomparabilă mai mare de câtu celelalte forme mute ale cultului.

De asemeni considerațiuni au fost bine prinsi sântii părinți, marii autori eclesiastici.

Sânt'a Scriptura, în originalele ei precum și în traducțiunile din ebraește, este scrisă în limb'a elena, într'o limbă clasică și într'unu stilu elegantu nobil. Autorii și traducătorii ei, oameni săpienti în multe și-au dat ostentia de a lasă posterității operele loră că unu monumentu demn de înalțimea subiectelor ce au tractat, de sublimitatea și sântiența religiunii creștine.

Limb'a eclesiei noastre se află ea ore în condițiunile cerute?

Nu, fără îndoială; nu, pentru că traducătorii cartilor noastre bisericesti n'au fost la înalțimea misiunii sale; pentru că traducțiunea sa este făcută într'o limbă incultă, plină de barbarism, mai virtuos de cuvinte slavone, din cari multe nu se mai întieleg astăzi la noi, și care mai tôte făcu o cafonie nesuferibilă; limbă care coprinde chiar și expresii indecente, pe care moravurile unui popor civilizatu nu le ierta nici în saloanele particularilor.

Stretenie, blagovestenie, preobreenie, predoslovie, zlatoust, bogoslov, milosird, noian, dosadire, și alți slavonismii din aceste carti, nu se mai pricepu acum de romani nici pe câtu se pricepea în trecut.

Slava, duch, veci, cinste, nadejde, prihana, jitnitia, graiu, norodu, isbavire, vazduchu, smerenie, osirdie, stihuri, pronie, haru, naimitu, ziditoriu, (cualificativu datu lui Dumnezeu, și care ilu face zidariu cu mistri'a în mână, în locu de creatoru, care a creatu universulu din nimicu); a manecă, (unu verbu ce se află în canonulu din Duminec'a pasciloru: „Se manecamu cu manecarea de diminiția.”) a salashui, a proslavi și alte că acestea, sunt cuvinte, care nu se mai usitedia de multu, nu numai în scrierile profane, dară nici în vorbire.

Cuvinte că scarba, nemernicu, misielu, numai au acum sensulu ce avea odinioară.

Dar' acelu amestecu nesocotit de vorbe slavone cu grece, acelu vestimentu de arlechinu ce vedem în nomenclatur'a obiectelor din altariu și a vestimentelor preotiesci, cum: *prastolu, procovetiu, cadelnitia, sfesnicu, sfita, rucavitia, bedernitia* (slavone); *potir, antimis, orar, omofor, patrahir, engolpion* (grece); în titlurile cartilor, precum; *Ceasoslovu, Molitfelnicu, Cazania* (slavone); *Ochtoichu, Triodu, Pentecostar, Mineiu, Catavasier, Anastasimatar, Irmologion, Kiriaco-dromion, Pidalion* (grece); în numirile oficiilor, adică: *maslu, osfestanie, pogribanie, molitfa, utrenie, vecernie, pavecernitia, polozoznitia, otpust* (slavone); *paraclisu, parastasu, trisaghion, epitafion, chirotonia* (grece); în titlurile

cântarilor: *vosglasenie, sedealna, podobie, troicina, bogorodicina, slavoslovie, peasna, stihovna, kvalite*, (slavone); *doxologia, poliebu, cheruvicu, kenonicu, axion, prokimen, condacu, ichos, irmos* (grece).

(Va urmă.)

Deschidere de prenumerațiune la „Observatoriulu” dela 1/13 Aprile înainte.

Pentru acei domni abonați cari prenumerașera dela 1/13 Aprile 1879 pe 1 anu, dela 1/13 Iuliu pe 9 luni, éra alții pe 6 sau și numai pe 3 luni, abonamentulu espira cu finea lunei Martiu. Pentru-că se nu ni se mai întemple că cu Nrii 1 și 2 din anulu cur., rogamu pe dñii abonați respectivi se binevoiesca a își descoperi vointia înainte de 1/13, înnoindu și abonamentulu cu prețurile arătate în fruntea diariului: de 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni înainturulu monarhie, éra în afara din monarhia cu 22 franci pe 1 anu, cu 11 franci pe 1/2 anu, în auru sau în bilete de banca sau hipotecarie, éra fracțiunile, anume din Romani'a, se potu împlini cu marce de posta.

Redacțiunea și Editor'a.

Cursulu bursei din Vien'a și Pest'a în 15 Aprile st. n.

	Vien'a	Pest'a
Rent'a de auru	106.10	106.15
I emisiune de oblig. de statu dela drumulu de feru orientalu ung.	—	83.25
II emisiune de oblig. de statu dela drumulu de feru orient. ung.	99.50	99.50
Oblig. de statu dela 1876 de ale drumulu de feru orient. ung.	88.20	86 3/4
Inprumutulu drumurilor de feru ung.	125.40	126.—
Obligatiuni ung. de rescumperarea pământulu	92.50	92.59
Obligatiuni ung. cu clausul'a de sortire	—	91.25
Obligatiuni urbariale temesiane	92 —	91.50
Obligatiuni urb. temesiane cu clausul'a de sortire	—	90.75
Obligatiuni urbariale transilvane	92.15	92.1/4
Obligatiuni urbariale croato-slavone	93 —	—
Obligatiuni ung de rescumperarea diecimiei de vinu	92.75	92.75
Datorie de statu austriaca în chartie	73.45	73.50
Datoria de statu în argintu	73.80	74.—
Rent'a de auru austriacu	89.60	89.90
Sorti de statu dela 1860	130.50	130.50
Actiuni de banca austro-ung.	840.—	840.—
Actiuni de banca de creditu ung.	286.50	286.40
Actiuni de creditu aust.	272.75	272.—
Sorti unguresci cu premii	—	115.—
Argintu	—	—
Galbini imper.	5.61	5.55
Napoleonidorulu	9.48 1/4	9.46
100 marce nemtesci	58.60	58.60

„ALBIN'A”

Institutu de creditu și de economii.

În sensulu concludului adunării generale a societății noastre din 19 Martiu 1880 Nr. III, alu șeptelea cuponu dela actiunile institutului nostru scadietoru la 1. Iuliu 1880 se va rescumperă, dela susu numit'a di, la cass'a noastră în Sibiiu cu 9 florini, și până atunci inse se escomptéza acelu cuponu la cass'a noastră de astăzi încolu ori-cându, adică se rescumpera pre langa subtragerea intereselor pe timpulu până la 1 Iuliu a. c.

Sibiiu, 1 Aprile 1880.

(15) 2—3

Directiunea institutului.

Inpletitura cu masin'a.

Acuirandu prin cumperare tatalu meu N. Simtion negociulu de inpletitura cu cinci masine, mai înainte Th. Tontsch, strad'a Cisanadiei Nr. 23 și învetiandu foarte bine inpletitulu cu masin'a, me recomandă p. t. publicu a confecționă (fabrică) ciorapi femeiesci și barbatesci (de tóta marimea și colorea — fără cusatura, lucrati că eu man'a, diu lana, bumbacu, atia sau metasa); mai departe gamasi, veste femeiesci, cingători, haine de copii, plapome, fuste, sialuri, tulpanuri etc. etc.

Primescu și ciorapi purtatii spre a'i repară și recomandă totuodata depositulu meu de marfa gat'a.

Emilia Simtion,

Sibiiu, strad'a Cisanadiei Nr. 23 (odinióra coróna ung.), curtea 2, etagiulu I.

Vendiare de masine de inpletitu facon de Dresd'a, de constructiunea cea mai nouă. (Cumperatorii de masine le inpletitu, la dorintia, primescu instructiunea gratuita.)

Comandele din afara se voru efectui foarte promptu și estinu.

(13) 3—3

CATECHETIC'A

bisericii dreptucredincioșe resaritené

compusa de protopresbiterulu

Joanu Stefanelli,

dócentu la facultatea teologică a universității din Cernauti.

Opulu coprinde tôte principiile și regulele relative la alegerea, însirarea, prelucrarea și propunerea materiilor catechetice din religiunea creștină, istoria învetiamentului cateheticu creștinescu dela Isusu și până în zilele noastre, literatur'a ramului acestuia și catechese practice că modele la compunerea catecheselor pentru școala și biserică, și este meritulu mai înainte că manualu la prelegerile catechetice în institute teologice, apoi și că manualu pentru pastorii sufletesci la elucrarea temelor catechetice pentru conferințele pastorale.

Pretiuulu pentru Austro-Ungari'a 5 florini;

„ „ Romani'a 13 franci.

De același autoriu au aparutu:

CATECHESE

tractandu

Istoria biblica a Testamentului vechiu.

Manualu pentru catech-tii și învetiatorii școalelor populare, pentru pastorii sufletesci la catechisatiunile prescise în biserică, pentru candidatii de învetiatorii și pentru educatorii și amicii junimii.

Tomulu I.

Pretiuulu pentru Austro-Ungari'a 5 florini;

„ „ Romani'a 13 franci.

Dela același autoriu se află sub pressa și va a apăra în anulu acestu:

CATECHESE

tractandu

Istoria biblica a Testamentului nou și faptele sântiloru apostoli.

Cu adaosu o istoria și geografia scurta a Palestinei și a tieriloru santei scripturi.

Tomulu II.

Editorulu

Tipografi'a eredei de Closius,

(10) 5—6

Sibiiu.

Neoplant'a.

1875.

Medalie de argintu.

Seghedinu.

1876.

Medalie pentru meritu.

CLOPOTE

DE TÓTA MARIMEA

pe langa ficsarea prealabila a sune-telorulu loru.

Cu deosebire recomandă clopotele gaurite, inventate de densulu, alu caroru sunetu este mai josu decâtu alu celoru de constructiunea vechia și care, fiindu de 100 puncti, sunt asemenea celoru de 140 puncti de constructiunea vechie.

Se află totudeauna în depositu clopote, dela marimea cea mai mica până la 50 chilogr., precum și de proasce portative și de mana.

Se recomandă pentru comande câtu de multe

Antonie Novotny

(4) 12—12

în Timisióra.